

**UCHWAŁA NR XXX/307/17
RADY MIEJSKIEJ WODZISŁAWIA ŚLĄSKIEGO**

z dnia 26 kwietnia 2017 r.

w sprawie przyjęcia „Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Wodzisławiu Śląskim na lata 2017-2019”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446 z późn. zm.) oraz art. 179 ust. 2 w związku z art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2016 r. poz. 575 z późn. zm.)

**Rada Miejska Wodzisławia Śląskiego
uchwala, co następuje:**

§ 1.

Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny w Wodzisławiu Śląskim na lata 2017 - 2019, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Wodzisławia Śląskiego.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej Wodzisławia
Śląskiego

Jan Grabowiecki

Załącznik do Uchwały Nr XXX/307/17
Rady Miejskiej Wodzisławia Śląskiego
z dnia 26 kwietnia 2017 r.

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY W WODZISŁAWIU ŚLĄSKIM NA LATA 2017-2019

Wodzisław Śląski, 2017 rok

Spis treści

I Wprowadzenie	3
II Zadania samorządu gminnego	5
III Diagnoza społeczna	7
IV Cele programu	13
V Realizacja programu	17
V.I Adresaci.....	17
V.II Terminy, realizatorzy programu.....	18
V.III Przewidziane formy działania.....	18
VI Finansowanie programu	19
VII Monitoring programu	19
VIII Podsumowanie programu	20

Spis tabel:

Tabela 1. Typy rodzin objętych pomocą społeczną w latach 2014-2016.....	7
Tabela 2. Powody przyznania pomocy	8
Tabela 3. Rodziny korzystające z usług asystenta rodziny	9
Tabela 4. Funkcjonowanie rodzin zastępczych, których częściową odpłatność pokrywa Miasto Wodzisław Śląski	10
Tabela 5. Poradnictwo prawne prowadzone przez WPWD „Dziupla”	10
Tabela 6. „Szkoła dla rodziców”	11
Tabela 7. Liczba dzieci korzystających ze świetlic	11
Tabela 8. Ilość przeprowadzonych konsultacji z wyodrębnieniem poszczególnych kategorii klientów	12
Tabela 9. Cel szczegółowy 1: Przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodzin.....	13
Tabela 10. Cel szczegółowy 2: Wzmocnienie funkcji opiekuńczo- wychowawczej rodziny oraz promowanie wartości rodzin... ..	14
Tabela 11. Cel szczegółowy 3: Propagowanie działań na rzecz edukacji dzieci i młodzieży	15
Tabela 12. Cel szczegółowy 4: Zapewnienie dostępu i rozwijanie usług z zakresu opieki i wychowania.....	16
Tabela 13. Cel szczegółowy 5: Integracja i doskonalenie zawodowe osób zaangażowanych w działania na rzecz rodziny	16

I WPROWADZENIE

Samorządy lokalne odpowiadają za tworzenie i funkcjonowanie lokalnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną. Jest to niezmiernie ważne zadanie, ponieważ działania na rzecz rodziny, to działania na rzecz całej wspólnoty, a wspierając rodzinę przyczyniamy się do rozwoju i wzmocnienia więzi w całej społeczności. Rodzina jest społecznością powołaną do wzbudzania i rozwoju życia jednostkowego, jest podstawą życia społecznego z dwóch powodów:

- po pierwsze: dostarcza społeczeństwu nowych członków,
- po drugie: najpełniej kształtuje człowieka, przez co decyduje o jakości członków społeczeństwa.

Dziecko do prawidłowego rozwoju potrzebuje stymulacji ze strony rodziny, miłości, zapewnienia bezpieczeństwa, zaspokojenia potrzeb. Rodzina jako naturalne środowisko wychowawcze oddziałuje na osobowość dziecka najsilniej i najdłużej, w sposób świadomy lub nieświadomy kształtuje jego wizję społeczeństwa, wyznawane wartości. Rodzina ma za zadanie pełnić określone funkcje, podstawowe z nich to funkcje opiekuńczo-zabezpieczająca, socjalizacyjna, ekonomiczna, wychowawcza, kulturalna. Ze względu na pełnienie tych funkcji można wyróżnić dwie kategorie rodzin: rodziny funkcjonalne i dysfunkcjonalne.

Współczesna rodzina narażona jest na wpływ wielu negatywnych oddziaływań zewnętrznych, które są przyczyną wielorakich przeobrażeń. Stąd też niezwykle ważne jest umacnianie rodziny i przeciwdziałanie jej dysfunkcjonalności w realizacji funkcji psychospołecznych.

Do elementarnych przyczyn występowania współczesnych problemów w rodzinie można zaliczyć pogorszenie się sytuacji ekonomicznej, głównie w wyniku bezrobocia oraz wzrostu kosztów jej utrzymania. Wskazane czynniki w dużej mierze wpływają destrukcyjnie na rozwój rodziny, a co za tym idzie na rozwój dzieci w rodzinie. Współcześnie można zaobserwować zwiększenie się liczby rodzin niepełnych, związków nieformalnych czy rodzin zrekonstruowanych, ale także wzrost liczby rozwodów. Z uwagi na powyższe współczesna rodzina boryka się z wieloma problemami i coraz częściej ma to negatywny wpływ na zapewnienie dzieciom prawidłowej opieki i wychowania. Niniejsze stanowi zagrożenie dla współczesnej rodziny i może prowadzić do wykluczenia społecznego. Tak więc, jeśli w rodzinie pojawiają się dysfunkcje, instytucje i służby zobligowane do wspierania rodziny, zobowiązane są do podjęcia na jej rzecz określonych działań.

Program Wspierania Rodziny w Wodzisławiu Śląskim na lata 2017-2019 jest kontynuacją poprzedniego Programu (Gminny Program Wspierania Rodziny w Wodzisławiu Śląskim na lata 2014-2016) oraz jest dokumentem, który scala działania na rzecz rodziny. Stanowi swoistą

koncepcję zintegrowanych i zaplanowanych wytycznych w podejmowanych działaniach w odniesieniu do mieszkańców gminy potrzebujących wsparcia w sytuacji kryzysu w rodzinie.

Z względu na fakt, iż problemy pojawiające się w rodzinie bardzo często wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań, istotne jest, aby wprowadzone działania miały charakter holistyczny i były skierowane na konieczność rozwiązywania problemów w sposób trafny i pełny.

Ponadto organizując różnorodne formy wsparcia na rzecz rodziny, należy doceniać i konsekwentnie realizować zasadę podstawowej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka. Tym samym zamiast zastępować rodzinę w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej należy ją wspierać i wspomagać tak, aby przywrócić jej prawidłowe działanie.

Zatem podstawowym założeniem Programu jest wsparcie rodziny na etapie, kiedy pojawiają się problemy. Jeśli jakiś problem nie może być rozwiązany samodzielnie przez jednostki lub grupę, wówczas staje się on przedmiotem zainteresowania władzy publicznej, a w konsekwencji przedmiotem zadania publicznego.

Podstawa prawna :

1. Program będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne w szczególności:
 - Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 575, 1583, 1860, z późn. zm.),
 - Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2016 r. Poz. 930, 1583., z późn. zm.),
 - Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2015 r. Poz. 1390),
 - Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2016 r. Poz. 645, 691, 868, 1265, 1579, 1860),
 - Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2015 r. Poz. 1286, 1893, 1916).
 - Ustawa z dnia 7 września 1991 o systemie oświaty (t.j. Dz.U. z 2016r., poz. 1943)
 - Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz.U. z 2016r. poz. 2082 z późn. zm.)
 - Ustawa z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (t.j. Dz.U. z 2016r. poz. 195 z późn. zm.)
 - *Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”* (Dz.U. z 2016r. poz. 1860)

2. Program wpisuje się w następujące dokumenty strategiczne:

- Strategia Polityki Społecznej Województwa Śląskiego na lata 2006-2020,
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w mieście Wodzisław Śląski na lata 2016-2025.
- Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Miasta Wodzisławia Śląskiego na lata 2014 -2020.

Dokument został opracowany przez pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej przy ścisłej współpracy z Wodzisławską Placówką Wsparcia Dziennego „Dziupla”. W pracach nad programem bazowano głównie na danych własnych jednostek wypełniających zapisy ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz informacji pozyskanych z Wydziału Spraw Obywatelskich i Powiatowego Urzędu Pracy.

II ZADANIA SAMORZĄDU GMINNEGO

Obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej, w zakresie ustalonym ustawą, spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz organach administracji rządowej.

Zapisy art. 176 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej gmina Wodzisław Śląski realizuje od 2012 roku za pomocą dwóch jednostek organizacyjnych: Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz Wodzisławskiej Placówki Wsparcia Dziennego Dziupla. Zarządzenie Prezydenta Miasta Wodzisławia Śląskiego nr OR-I.0050.00028.2012 z dnia 1 lutego 2012 roku wprost definiuje zakres pracy z rodziną spoczywający na poszczególnych podmiotach. Do zadań Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wodzisławiu Śląskim należy:

- a) opracowanie projektów 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny oraz ich realizacji,
- b) zapewnienie obsługi finansowej dot. współfinansowania pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym,
- c) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny,
- d) przekazywanie do biura informacji gospodarczej informacji, o której mowa w art. 193 ust. 8 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- e) ustanawianie rodziny wspierającej oraz zawierania z rodziną wspierającą umowy, o której mowa w art. 31 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Natomiast Wodzisławska Placówka Wsparcia Dziennego „Dziupla” organizuje pracę z rodziną w zakresie:

- a) konsultacji i poradnictwa specjalistycznego,
- b) terapii i mediacji,
- c) usług dla rodzin z dziećmi, w tym usług opiekuńczych i specjalistycznych,
- d) pomocy prawnej, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego,
- e) organizowania dla rodzin spotkań mających na celu wymianę ich doświadczeń oraz zapobiegania izolacji,
- f) zatrudniania asystentów rodziny,
- g) pomocy w opiece i wychowaniu dziecka,
- h) tworzenia możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
- i) pracy z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych
- j) prowadzenia monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej.

Ustawa z 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do niedawna była jedynym podstawowym aktem prawnym, który wprowadzał różne formy wsparcia rodziny na poziomie gminy, dla dobra dzieci i rodzin w celu zapewnienia przysługujących im praw i wolności. W grudniu 2016 roku Rada Ministrów podjęła uchwałę w sprawie przyjęcia programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem”. W ślad za nim uchwalona została Ustawa o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. Dokumenty zaczęły obowiązywać w styczniu 2017 roku. „Za życiem” wspiera rodziny z osobami niepełnosprawnymi, a w szczególności wychowujące niepełnosprawne dzieci. Proponowana przez rząd pomoc obejmuje kompleksowe rozwiązania dotyczące wsparcia kobiet w ciąży i ich rodzin, wczesnego wspomaganie dziecka i jego rodziny, usług wspierających i rehabilitacyjnych oraz wsparcia mieszkaniowego. Zgodnie z nowymi przepisami rodzinom, w których urodzi się żywe dziecko z ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniem albo nieuleczalną chorobą zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, przysługuje jednorazowe świadczenie w wysokości 4 tys. zł. Ustawa „Za życiem” przewiduje również między innymi, że przewodnikiem po systemie wsparcia dla rodzin, w których urodzą się dzieci z niepełnosprawnością lub ciężką chorobą, będzie asystent rodziny, którego zadaniem będzie koordynowanie dostępnej pomocy. Ustawa ma też ułatwić dostęp do świadczeń zdrowotnych. W Wodzisławiu Śląskim wsparcie we wskazanym zakresie jest realizowane poprzez jednostki organizacyjne realizujące wspieranie rodziny, a więc Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej i Wodzisławską Placówkę Wsparcia Dziennego „Dziupła”. Z uwagi na to, że jest to zadanie nowe, trudno jest określić liczbę rodzin potrzebującą wsparcia, zwłaszcza, że świadczenie pieniężne będzie wypłacane bez względu na dochód rodziny, a asystent

przydzielany na wniosek strony z pominięciem wywiadu środowiskowego.

III DIAGNOZA SPOŁECZNA

Miasto Wodzisław Śląski jest gminą miejską, położoną na Górnym Śląsku w południowej części województwa śląskiego, na przedpolu Bramy Morawskiej, w powiecie wodzisławskim. Pod względem administracyjnym jest podzielona na 9 dzielnic. W roku 2016 liczyła 46.172 mieszkańców, z czego 24.235 stanowiły kobiety. Jak wynika z danych Wydziału Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta 27.937 z ogólnej liczby ludności Wodzisławia Śląskiego stanowią osoby w wieku produkcyjnym. Liczba osób bezrobotnych na dzień 31 grudnia 2016 roku wynosiła 1256 z czego 765 to kobiety.

Na podstawie statystyk Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wodzisławiu Śląskim dokonano analizy rodzin objętych pomocą społeczną w latach: 2014, 2015 i 2016.

Tabela1. Typy rodzin objętych pomocą społeczną.

	2014	2015	2016
Liczba rodzin			
Rodziny ogółem, którym udzielono świadczenia	629	609	604
Rodziny którym udzielono pomocy wyłącznie w postaci pracy socjalnej socjalną	42	246	297
Razem	671	855	901
Rodziny z dziećmi ogółem	251	300	298
O liczbie dzieci:			
1	98	117	118
2	82	111	111
3	44	42	44
4	16	16	12
5	4	8	7
6	7	6	6
7 i więcej	0	0	0
Rodziny niepełne ogółem:	104	104	95
o liczbie dzieci :1	51	52	43
2	29	30	32
3	17	15	14
4 i więcej	7	7	6

Dane: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Powyższe dane jasno obrazują, iż tendencja osób korzystających z pomocy społecznej z roku na rok systematycznie maleje. W roku 2014 niniejsza liczba stanowiła 629 rodzin, w roku 2015 - 609, natomiast w roku 2016 - 604.

Zdecydowana większość rodzin korzystających z pomocy Ośrodka to rodziny z dziećmi, które potrzebują wsparcia w różnym zakresie, nie tylko w ramach pomocy finansowej. Analiza prezentowanych danych ukazuje, iż duży odsetek wśród rodzin korzystających z pomocy społecznej stanowią rodziny wielodzietne. Tendencja występowania rodzin wielodzietnych z roku na rok sukcesywnie wzrasta bądź też utrzymuje się na stałym poziomie.

Kolejnym obszar, który wymaga analizy dotyczy powodów przyznania pomocy. Według danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wodzisławiu Śląskim (stan na dzień 31.12.2016r.) dominującymi i zarazem najczęściej powtarzającymi się problemami są kolejno: długotrwała lub ciężka choroba, bezrobocie, niepełnosprawność, dalej mamy bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych oraz alkoholizm. W tabeli poniżej zaprezentowano szczegółowe dane w tym zakresie.

Tabela 2. Powody przyznania pomocy.

L.p.	Powód trudnej sytuacji życiowej	2014	2015	2016
1	Bezrobocie	401	383	352
2	Długotrwała lub ciężka choroba	365	375	417
3	Niepełnosprawność	231	221	268
4	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	191	198	183
	w tym:			
	rodzina niepełna	60	74	64
	rodzina wielodzietna	28	36	33
5	Alkoholizm	100	94	116
6.	Przemoc w rodzinie	19	19	20

Dane: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Jak wynika z analiz tabeli choć głównym problemem na trzyletniej przestrzeni nadal jest bezrobocie zauważyć można jego systematyczny spadek. Niestety poważnym problemem jest długotrwała lub ciężka choroba. Każdego roku obserwuje się wzrost udzielanej pomocy z tego tytułu. Porównując rok 2014 do roku 2016 to aż 14%. Istotnym aspektem jest również kwestia bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Jedną z form wsparcia rodziny z dziećmi przeżywającej tego typu problemy jest pomoc asystenta rodziny. Jego działania ukierunkowane są przede wszystkim na poprawę funkcjonowania rodziny pod kątem wypełniania ról opiekuńczych, wychowawczych w stosunku do dzieci. Co istotne praca z rodziną prowadzona jest także w przypadku czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną przy ścisłej współpracy z pracownikiem socjalnym.

Warto zaznaczyć, iż wskazane powyżej problemy są jak już wspomniano problemami wiodącymi.

W pomocy społecznej pojawiają się również problemy innego rzędu tj. potrzeba ochrony macierzyństwa, ubóstwo, bezdomność. Problemy te są również istotne, a ich częstotliwość występowania także podlegała analizie podczas tworzenia diagnozy. W ostatnim analizowanym roku liczba rodzin, której udzielono wsparcia w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej z tytułu problemów opiekuńczo- wychowawczych znacząco spadła (o 7,5% w stosunku do roku 2015). Nie ma to jednak przełożenia na ogólną skalę występowania problemu w mieście. Wodzisławska Placówka Wsparcia Dziennego „Dziupła” obserwuje stale rosnące zapotrzebowanie na wsparcie z tytułu problemów opiekuńczo wychowawczych. Wnioskować na tej podstawie można, iż wyodrębniła się grupa klientów, którzy potrzebują pomocy w tym zakresie, ale osoby te nie korzystają z pomocy społecznej i nie kwalifikują się do korzystania z tych świadczeń.

Tabela 3. Rodziny korzystające z usług asystenta rodziny.

	2014	2015	2016
Liczba rodzin, które korzystały z usług asystenta	80	98	96
Liczba rodzin zobowiązanych przez Sąd do pracy z asystentem rodziny	34	55	68
Liczba rodzin wskazanych przez pracownika socjalnego do pracy z asystentem rodziny	46	43	28
Liczba rodzin z którymi asystent zakończył pracę:	12	20	26
osiągnięcie celów	7	9	9
zaprzeszanie pracy przez rodzinę	3	6	10
brak efektów	2	2	1
inne np. przeprowadzka	2	3	6

Dane: Wodzisławska Placówka Wsparcia dziennego „Dziupła”

Na podstawie powyższych danych statystycznych należy stwierdzić, że na przestrzeni lat 2014-2016 zauważa się stały wzrost liczby rodzin korzystających z pomocy asystentów rodziny. Coraz częściej do pracy z asystentem zobowiązuje Sąd. Problemem podstawowym w rodzinach z którymi pracuje asystent rodziny są trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Często stan ten wynika z uzależnień, bezrobocia, co warunkuje zaburzoną kondycję psycho – fizyczną i w efekcie niewydolność rodzicielską. Czasami braki w umiejętnościach pozwalających

wystarczająco dobrze wypełniać funkcje rodzica spowodowane są niepełnosprawnością intelektualną, brakiem wzorców poprawnego postępowania z dzieckiem wyniesionych ze środowiska. W wielu przypadkach diagnozuje się bezradność, niechęć, komunikację przemocową, przemoc fizyczną, biedę.

Tendencje rosnące odnotowuje się również w liczbie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. Obrazuje to poniższa tabela.

Tabela 4. Funkcjonowanie rodzin zastępczych, których częściową odpłatność pokrywa Miasto Wodzisław Śląski.

	2014 rok	2015 rok	2016 rok
Rodziny zastępcze spokrewnione	7	18	19
Rodziny zastępcze niezawodowe	6	6	13
Rodziny zastępcze zawodowe	3	4	4
Rodziny zastępcze pełniące funkcję pogotowia rodzinnego	1	15	4
Rodzinne domy dziecka	Brak	Brak	brak

Dane: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Wodzisławska Placówka Wsparcia Dziennego „Dziupla” oraz Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej podejmują szereg działań zmierzających do zminimalizowania pojawiających się problemów w rodzinach przeżywających trudności w sprawowaniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Od lutego 2014 roku Wodzisławska Placówka Wsparcia Dziennego „Dziupla” współpracuje z Fundacją Obrony Praw Człowieka „Dura Lex Sed Lex”, dzięki czemu rodziny korzystające z pomocy i wsparcia „Dziupli” mają dostęp do podstawowego poradnictwa prawnego, a asystenci rodzin do konsultacji w sprawach swoich Klientów. Liczba udzielanych porad systematycznie wzrasta, co prezentuje poniższa tabela.

Tabela nr 5. Poradnictwo prawne prowadzone przez WPWD „Dziupla”.

ROK	2014	2015	2016
Poradnictwo prawne	201	250	272

Dane : WPWD „Dziupla”

W Wodzisławskiej Placówce Wsparcia Dziennego „Dziupla” rodziny od kilku lat mogą również korzystać z pomocy psychologicznej, która obejmuje: poradnictwo psychologiczne oraz terapię dzieci, dorosłych, par i rodzin. W roku minionym odbyło się **229 konsultacji**, z terapii korzystało: **62 dzieci, 40 osób dorosłych** oraz **8 rodzin** uczestniczyło w terapii rodzinnej. Rok wcześniej z terapii korzystało 75 dzieci, 39 osób oraz 3 rodziny z terapii rodzinnej.

W celu podnoszenia kompetencji rodzicielskich Wodzisławska Placówka Wsparcia Dziennego „Dziupla” organizuje zajęcia warsztatowe na podstawie „Szkoły dla rodziców i wychowawców”. W jej ramach odbywają się zajęcia między innymi na temat.: komunikowania się z własnym dzieckiem, rozpoznawania uczuć i emocji, nagradzania i stosowania konsekwencji, uczenia dziecka samodzielności. Do dyspozycji uczestników zajęć są ponadto grupy wsparcia, które mają na celu utrwalenie zdobytej wiedzy, dzielenie się rodzicielskimi doświadczeniami, otrzymywanie wsparcia w trudnych sytuacjach wychowawczych.

Tabela nr 6. „Szkoła dla rodziców”

ROK	2014	2015	2016
Liczba osób biorących udział w „szkole dla rodziców i wychowawców”	24	31	32 (w tym 3 osoby z niepełnosprawnością intelektualną)
Liczba osób, które ukończyły Szkołę dla rodziców i wychowawców”	15	21	19 (w tym 3 osoby z niepełnosprawnością intelektualną)

Dane : WPWD „Dziupla”

W ramach wykonywania zadań gminnych obejmujących pracę z rodziną na terenie „Dziupli” od stycznia 2013 roku odbywają się spotkania rodzica biologicznego z dzieckiem ze skierowania Sądu Rejonowego III Wydziału Rodzinnego i Nieletnich. W roku 2014 w spotkaniach uczestniczyło – 7 osób, w 2015 – 7 , a rok później – 12 i w jednym przypadku babcia.

Wspieranie rodziny obejmuje także **pomoc w opiece i wychowaniu**, która realizowana jest w 4 świetlicach środowiskowych. Świetlice pracują w ciągu całego roku, nie tylko w dniach nauki szkolnej, ale także w czasie ferii zimowych i wakacji. Praca opiekuńczo-wychowawcza z dziećmi skoncentrowana jest głównie na wyrównywaniu braków szkolnych, pomocy w pokonywaniu trudności w nauce, zapewnieniu dożywienia, rozwijaniu zainteresowań i talentów, rozwijaniu i wdrażaniu do aktywnego wypoczynku i zdrowego żywienia, pracy w sferze emocjonalnej (zajęcia indywidualne z psychologiem, pedagogiem, zajęcia artterapeutyczne), organizowaniu wypoczynku letniego i zimowego.

Tabela nr 7. Liczba dzieci korzystających ze świetlic.

	2015	2016
	Liczba dzieci korzystających ze świetlic	Liczba dzieci korzystających ze świetlic
Świetlica nr 1 ul. Jana 17	63	53
Świetlica nr 2 ul. Armii Ludowej	25	28
Świetlica nr 3 ul. Kokoszycka	27	24
Świetlica nr 4 ul. Poprzeczna	13	11

Dane : WPWD „Dziupla”

Praca wychowawcza z dzieckiem przynosi najlepsze efekty tylko wtedy kiedy rodzic aktywnie uczestniczy w zaplanowanych działaniach, dlatego rodzice wychowanków WPWD „Dziupla” mają możliwość skorzystania z indywidualnej konsultacji z wychowawcą oraz pomocy psychologicznej. Wychowawcy grup starają się jak najbardziej zaangażować rodziców do współpracy. Statutowym zadaniem Placówki jest prowadzenie działań profilaktycznych. Wszystkie działania mają zapobiegać ryzykownym zachowaniom, wdrażać do prowadzenia zdrowego trybu życia, uczyć bezprzemocowej komunikacji. Zajęcia z elementami profilaktyki organizowane są we wszystkich świetlicach. „Dziupla” cały czas stara się uatrakcyjnić swoją ofertę i jak najlepiej służyć pomocą w związku z tym nawiązuje również współpracę z licznymi instytucjami i bierze udział w społecznych akcjach.

Na podstawie zarządzenia z dnia 29 listopada 2013 roku Prezydenta Miasta przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Wodzisławiu Śląskim powstał Punkt Konsultacyjny. Korzystają z niego osoby i rodziny dotknięte przemocą w rodzinie i z problemem alkoholowym. Jego działalność nastawiona jest przede wszystkim na rozeznanie problemów klienta w zakresie uzależnień i przemocy w rodzinie oraz zaplanowanie pomocy i udzielenie wsparcia dla osób i rodzin korzystających z jego usług.

W punkcie prowadzone jest bezpłatne poradnictwo w zakresie pomocy psychologicznej, psychiatrycznej oraz prawnej. Ogólna liczba porad udzielonych w 2016 roku w Punkcie Konsultacyjnym wyniosła 243. Poniższa tabela obrazuje ilość przeprowadzonych konsultacji z wyodrębnieniem problemów z którymi zgłosili się mieszkańcy.

Tabela 8. Ilość przeprowadzonych konsultacji z wyodrębnieniem poszczególnych kategorii klientów

	2014	2015	2016
Prawnik (ogółem)	100	74	72
W tym:			
Osoby z problemem alkoholowym	10	10	11
Dorośli członkowie rodzin osób z problemem alkoholowym (w tym współuzależnieni oraz DDA)	38	13	15
Osoby doznające przemocy w rodzinie	47	49	46
Osoby stosujące przemoc w rodzinie	5	2	0
Psycholog (ogółem)	43	61	44
W tym:			
Osoby z problemem alkoholowym	2	5	7
Dorośli członkowie rodzin osób z problemem alkoholowym (w tym współuzależnieni oraz DDA)	14	11	10
Osoby doznające przemocy w rodzinie	25	42	27
Osoby stosujące przemoc w rodzinie	2	3	0
Psychiatra (ogółem)	60	60	56
W tym			
Osoby z problemem alkoholowym	21	14	15
Dorośli członkowie rodzin osób z	11	8	19

problemem alkoholowym (w tym współuzależnieni oraz DDA)			
Osoby doznające przemocy w rodzinie	23	35	22
Osoby stosujące przemoc w rodzinie	5	3	0

Dane: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Podsumowując niniejszą diagnozę należy niewątpliwie podkreślić, iż tendencja spadkowa osób korzystających z pomocy społecznej napawa optymizmem. Jednakże analiza poszczególnych problemów wskazuje, iż należy podejmować programy zaradcze i profilaktyczne, które pozwolą ograniczyć bądź też częściowo wyeliminować przyczyny powstawania sytuacji problemowych. Powyższe dane jasno precyzują, iż pewien krąg powodów przyznania pomocy pozostaje na stałym poziomie. Dlatego też nadal należy pracować z rodziną, która boryka się z trudnościami tj. bezradnością w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizmem. Jednocześnie warto wskazać, iż instytucjonalne wsparcie rodzin w wykonywaniu przez nich właściwych funkcji wychowawczych i społecznych jest niezwykle istotne z uwagi na daleko idące korzyści dla ogółu społeczeństwa.

IV CELE PROGRAMU

Dokonanie diagnozy społecznej na potrzeby niniejszego Programu pozwoliło na postawienie **celu głównego, który ma polegać na: przeciwdziałaniu dysfunkcjom i efektywnym wspieraniu rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczych.** Niniejsze zamierza się osiągnąć poprzez kontynuację prowadzonych działań oraz poprzez podejmowanie nowych inicjatyw społecznych ukierunkowanych na realizowanie wspólnej polityki instytucjonalnej na rzecz wzmocnienia rodziny.

Cel Główny:

Przeciwdziałanie dysfunkcjom i efektywne wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczych.

CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU:

Tabela Nr 9.

Cel szczegółowy 1: Przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodzin.			
Lp.	Działanie	Wskaźniki	Realizator
1	Aktywizacja zawodowa rodzin i osób z problemem bezrobocia.	1. Liczba rodzin objętych wsparciem ogólnie 2. Liczba osób zaktywizowanych ogólnie	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wodzisławiu Śląskim

w tym:	2. Dostarczanie usług i świadczenie pomocy społecznej rodzinom spełniającym kryteria do otrzymania wsparcia zgodnie z ustawą o pomocy społecznej i ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.	1. Liczba rodzin objętych wsparciem ogólnie	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wodzisławiu Śląskim, Wodzisławska Placówka Wsparcia Dziennego "Dziupla"
	Przyznanie świadczeń pieniężnych.	1. Liczba przyznanych świadczeń	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wodzisławiu Śląskim
	Zapewnienie dzieciom i młodzieży posiłków w szkole i przedszkolu oraz innych placówkach.	1. Liczba przyznanych świadczeń	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wodzisławiu Śląskim, Wodzisławska Placówka Wsparcia Dziennego "Dziupla"
	Współorganizowanie i współfinansowanie wypoczynku dzieciom i młodzieży.	1. Liczba dzieci objętych wsparciem	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wodzisławiu Śląskim, Wodzisławska Placówka Wsparcia Dziennego "Dziupla"
3	Realizacja zadania zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej - asysty rodzinne.	1. Liczba rodzin objętych wsparciem ogólnie 2. Liczba asyst zakończonych	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wodzisławiu Śląskim, Wodzisławska Placówka Wsparcia Dziennego "Dziupla"
4	Pomoc w zaopatrzeniu dzieci i młodzieży w artykuły szkolne i podręczniki.	1. Rodzaj uzyskanego wsparcia. 2. Liczba dzieci objętych wsparciem	Placówki oświatowe działające na terenie Gminy Wodzisławia Śląskiego Placówka Wsparcia Dziennego "Dziupla"
5	Udzielanie pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów w formie stypendiów szkolnych.	1. Liczba przyznanych świadczeń	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wodzisławiu Śląskim

Tabela Nr 10.

Cel szczegółowy 2: Wzmocnienie funkcji opiekuńczo- wychowawczej rodziny oraz promowanie wartości rodziny			
Lp.	Działanie	Wskaźniki	Realizator
1	Animowanie kampanii promocyjnej na rzecz umacniania wartości rodziny.	1. Ilość podjętych działań	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Wodzisławska Placówka Wsparcia Dziennego "Dziupla", Urząd Miasta, placówki oświatowe
2	Prowadzenie poradnictwa rodzinnego oraz profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów, uzależnień od alkoholu i innych środków	1. Rodzaj uzyskanego wsparcia. 2. Liczba rodzin/dzieci objętych wsparciem ogólnie	Wodzisławska Placówka Wsparcia Dziennego "Dziupla", Placówki oświatowe działające na terenie Gminy Wodzisławia Śląskiego,

	psychoaktywnych, przemocy oraz problemów wychowawczych.		Punkt konsultacyjny MOPS
3	Promocja i realizacja programów profilaktycznych, terapeutycznych, psychoedukacyjnych, skierowanych do rodziców i dzieci (dotyczących profilaktyki uzależnień, edukacji – w zakresie konstruktywnego spędzania czasu wolnego, edukacji – w zakresie doboru właściwych metod wychowania, edukacji dotyczącej radzenia sobie w kryzysie oraz innych).	1. Rodzaj uzyskanego wsparcia. 2. Liczba rodzin objętych wsparciem ogólnie	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wodzisławiu Śląskim, Wodzisławska Placówka Wsparcia Dziennego "Dziupla", Placówki oświatowe działające na terenie Gminy Wodzisławia Śląskiego
4	Podjmowanie działań dotyczących upowszechniania informacji o uprawnieniach oraz możliwościach osiągnięcia wsparcia dla rodziny i jej członków	1. Liczba podjętych działań	Wszystkie podmioty zaangażowane w realizację Programu

Tabela Nr 11.

Cel szczegółowy 3: Propagowanie działań na rzecz edukacji dzieci i młodzieży			
Lp.	Działanie	Wskaźniki	Realizator
1	Wspieranie dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.	1. Rodzaj uzyskanego wsparcia. 2. Liczba dzieci objętych wsparciem.	Wodzisławska Placówka Wsparcia Dziennego "Dziupla", Placówki oświatowe działające na terenie Gminy Wodzisławia Śląskiego
2	Współpraca z innymi instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny w zakresie rozwiązywania problemów wychowawczych.	1. Liczba podjętych działań.	Wodzisławska Placówka Wsparcia Dziennego "Dziupla", Placówki oświatowe działające na terenie Gminy Wodzisławia Śląskiego
3	Wprowadzanie i realizacja nowych programów profilaktyczno – edukacyjnych, psychoedukacyjnych, profilaktycznych, socjoterapeutycznych.	1. Liczba podjętych działań.	Wodzisławska Placówka Wsparcia Dziennego "Dziupla" Placówki oświatowe działające na terenie Gminy Wodzisławia Śląskiego
4	Promowanie aktywności młodego pokolenia poprzez wspieranie idei wolontariatu oraz inicjowanie programów wyłaniania liderów młodzieżowych w różnych sferach życia publicznego.	1. Liczba podjętych działań.	Wodzisławska Placówka Wsparcia Dziennego "Dziupla", Placówki oświatowe działające na terenie Gminy Wodzisławia Śląskiego
5	Organizowanie zajęć pozaszkolnych i pozalekcyjnych w świetlicach szkolnych, środowiskowych oraz w innych instytucjach i podmiotach.	1. Liczba podjętych działań.	Wodzisławska Placówka Wsparcia Dziennego "Dziupla", Placówki oświatowe działające na terenie Gminy Wodzisławia Śląskiego, Placówki kultury i sportu działające na terenie miasta

6	Promowanie za pośrednictwem mediów ofert edukacyjnych oraz dostępnych form wsparcia skierowanych dla dzieci i młodzieży oraz ich rodziców na terenie miasta.	1. Liczba podjętych działań.	Wodzisławska Placówka Wsparcia Dziennego "Dziupla", Placówki oświatowe działające na terenie Gminy Wodzisławia Śląskiego, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
7	Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży, poprzez propagowanie rozwoju placówek wsparcia dziennego, sportu, rekreacji i kultury.	1. Rodzaj uzyskanego wsparcia. 2. Liczba dzieci objętych wsparciem ogólnie.	Wodzisławska Placówka Wsparcia Dziennego "Dziupla", Placówki oświatowe działające na terenie Gminy Wodzisławia Śląskiego, Placówki kulturalne i sportowe działające w mieście

Tabela nr 12.

Cel szczegółowy 4: Zapewnienie dostępu i rozwijanie usług z zakresu opieki i wychowania.			
1	Zapewnienie opieki dzieciom w wieku szkolnym z rodzin z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi.	1. Liczba dzieci. 2. Liczba dostępnych miejsc.	Wodzisławska Placówka Wsparcia Dziennego "Dziupla" świetlice szkolne, organizacje pozarządowe
2	Zapewnienie pomocy specjalistycznej (np. psycholog, pedagog, logopeda, terapeuta, prawnik. itp.).	1. Liczba udzielonych porad.	Wodzisławska Placówka Wsparcia Dziennego "Dziupla", Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna, placówki służby zdrowia
3	Podnoszenie kompetencji rodzicielskich poprzez organizowanie warsztatów i grup wsparcia.	1. Ilość spotkań. 2. Liczba rodzin biorących udział w spotkaniach,	Wodzisławska Placówka Wsparcia Dziennego "Dziupla"
4	Promowanie i rozszerzanie działalności funkcjonujących świetlic środowiskowych z terenu Gminy Wodzisław Śląski.	1. Liczba podjętych działań 2. Liczba świetlic 3. Liczba miejsc w świetlicach.	Wodzisławska Placówka Wsparcia Dziennego „Dziupla”, organizacje pozarządowe
5	Organizacja wypoczynku dla dzieci i młodzieży.	1. Liczba dzieci objętych wsparciem.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wodzisławiu Śląskim, Wodzisławska Placówka Wsparcia Dziennego "Dziupla" Organizacje pozarządowe

Tabela nr 13.

Cel szczegółowy 5: Integracja i doskonalenie zawodowe osób zaangażowanych w działania na rzecz rodziny			
Lp.	Działanie	Wskaźniki	Realizator
	Udział w konferencjach, warsztatach,	1. Liczba konferencji	Wszystkie podmioty

	szkoleniach ogólnopolskich i zagranicznych oraz organizowanie ww. form doształcania i doskonalenia zawodowego w warunkach lokalnych z zaangażowaniem osób i instytucji zajmujących się działaniami na rzecz rodziny.	(ogólnopolskich, zagranicznych), warsztatów lokalnych w których udział wzięli pracownicy MOPS oraz „Dziupli” 2.Liczba konferencji, warsztatów zorganizowanych na terenie Wodzisławia Śląskiego .	zaangażowane w realizację Programu
2.	Zapewnienie warunków do rozwoju, podnoszenia kwalifikacji asystentów rodziny, wychowawców świetlic środowiskowych oraz pracowników socjalnych.	1. Liczba szkoleń w których wzięli udział asystenci rodziny 2. Liczba szkoleń w których udział wzięli wychowawcy świetlic środowiskowych. 3.Liczba szkoleń w których udział wzięli pracownicy socjalni.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Wodzisławska Placówka Wsparcia Dziennego "Dziupla"
3.	Organizowanie superwizji i konsultacji dla pracowników wspierających dziecko i rodzinę.	1. Liczba przeprowadzonych superwizji. 2. Liczba przeprowadzonych konsultacji.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Wodzisławska Placówka Wsparcia Dziennego "Dziupla"
4.	Organizowanie spotkań promujących dobre praktyki.	1. liczba zorganizowanych spotkań.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Wodzisławska Placówka Wsparcia Dziennego "Dziupla", Inne instytucje zajmujące się pracą z rodziną.
5.	Rozbudowa współpracy z instytucjami i organizacjami działającymi na terenie Gminy Wodzisławia Śląskiego i Powiatu Wodzisławskiego zajmującymi się pomocą rodzinie.	1. Liczba podjętych działań.	Wszystkie podmioty zaangażowane w realizację Programu

V REALIZACJA PROGRAMU

VI ADRESACI

Program skierowany jest do rodzin wychowujących dzieci na terenie miasta Wodzisławia Śląskiego, w szczególności tych przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej oraz zagrożonych umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej. Program adresowany jest również do rodzin, którym Sąd ograniczył władzę rodzicielską lub które zostały pozbawione

władzy rodzicielskiej, a także tych których dzieci przebywają już w pieczy zastępczej.

Jego realizacja polegać będzie na zasadach współdziałania w koalicji z partnerami środowiska lokalnego, tj. instytucje państwowe, samorządowe, służba zdrowia, organizacje pozarządowe oraz innymi podmiotami, które specjalizują się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny. Dzięki wspólnie podejmowanym działaniom dopracowane zostaną odpowiednie warunki i możliwości dla wszechstronnej i skutecznej pomocy rodzinie.

V.II TERMINY, REALIZATORZY PROGRAMU

Realizacja zadań zawartych w Programie odbywać się będzie w sposób ciągły i systematyczny, w ramach czasowych obowiązywania Programu, czyli w latach 2017-2019.

Koordinowanie, organizowanie i inicjowanie działań w ramach Programu należy do zadań Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wodzisławiu Śląskim oraz Wodzisławskiej Placówki Wsparcia Dziennego „Dziupła”. Program ma charakter otwarty i może być aktualizowany w miarę pojawiających się potrzeb. Z uwagi na fakt iż realizacja zadań założonych w programie może być możliwa tylko dzięki kompleksowemu spojrzeniu na rodzinę przeżywającą trudności w działaniach w zakresie rozwiązywania problemów rodziny uwzględniono uczestnictwo różnych podmiotów i instytucji działających na terenie Miasta w tym m.in.: policji, sądu, prokuratury, urzędu pracy, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, Zespołu Interdyscyplinarnego, placówek kulturalno-sportowych, placówek służby zdrowia i organizacji pozarządowe pracujących z dziećmi i rodzicami. Wspieranie rodziny winno być prowadzone za zgodą rodziny oraz jej aktywnym udziałem.

Miejscem realizacji programu jest obszar Gminy Wodzisław Śląski. Program jest zgodny z Miejską Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych dla miasta Wodzisławia Śląskiego na lata 2016-2025, jej założeniami, celami strategicznymi oraz kierunkami działań. Program jest kontynuacją działań zawartych w Gminnym programie wspierania rodziny na lata 2013- 2016.

V.III PRZEWIDYWANE FORMY DZIAŁANIA W RAMACH REALIZACJI CELÓW PROGRAMU:

1. Współpraca z instytucjami i organizacjami działającymi w obszarze pomocy społecznej.
2. Angażowanie rodzin do udziału w projektach, szkoleniach motywujących do podjęcia pracy.
3. Zapobieganie powstaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących poprzez systematyczne monitorowanie rodzin zagrożonych kryzysem.
4. Motywowanie członków rodziny do podejmowania działań na rzecz ograniczenia bądź niwelowania własnych dysfunkcji np. podjęcie terapii leczenia uzależnień.

5. Edukacja rodzin zagrożonych dysfunkcją oraz wczesna interwencja w tych rodzinach.
6. Wspieranie rodzin w rozwiązywaniu problemów wychowawczych.
7. Wspieranie rodzin we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do prawidłowego funkcjonowania poprzez pracę socjalną z rodziną oraz wsparcie asystenta rodziny.
8. Prowadzenie kampanii na rzecz rodziny.
9. Upowszechnianie informacji o instytucjach świadczących specjalistyczne poradnictwo (strony internetowe, ogłoszenia, itp.).
10. Dążenie do reintegracji rodzin.
11. Realizacja projektów ze środków UE.

Realizacja przewidzianych form pomocy uzależniona zostanie od sytuacji, w której znajduje się dana rodzina. Podstawowym narzędziem służącym do diagnozy będzie między innymi wywiad środowiskowy przeprowadzony przez pracownika socjalnego. Wszystkie podejmowane działania mają zapobiec dysfunkcjom w rodzinie, minimalizować negatywne skutki sytuacji kryzysowych w rodzinach oraz przyczynić się do poprawy funkcjonowaniu rodzin. Program winien przyczynić się również do zapobiegania umieszczaniu dzieci w pieczy zastępczej.

VI FINANSOWANIE PROGRAMU

Źródłem finansowania Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Wodzisławiu Śląskim na lata 2017-2019 będą środki budżetu Miasta Wodzisławia Śląskiego, środki z budżetu państwa, Unii Europejskiej, funduszy zewnętrznych oraz innych źródeł finansowania.

VII MONITORING PROGRAMU

Nieodzownym elementem towarzyszącym wdrażaniu programu jest jego monitorowanie i ocena jego realizacji. Wskazane działania będą miały za zadanie ocenę skuteczności programu, co pozwoli na bieżące podejmowanie działań korygujących.

Ponadto uzyskane informacje pozwolą na planowanie działań i rozwijanie programu. Ocena poszczególnych działań odbywać się będzie na podstawie corocznej analizy realizacji założeń programu. Ocena, ta w postaci sprawozdania z przebiegu realizacji programu zostanie przedłożona Prezydentowi Miasta Wodzisławia Śląskiego oraz Radzie Miejskiej Wodzisławia Śląskiego do końca marca każdego roku, po upływie pełnego roku realizacji Programu. Sprawozdanie będzie obejmowało między innymi dane z zakresu celów szczegółowych niniejszego Programu.

Program będzie miał charakter otwarty, a jego ewaluacja będzie prowadzona zależnie od aktualnie

występujących potrzeb.

VIII PODSUMOWANIE PROGRAMU

Głównym założeniem Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest podejmowanie wszelkich działań profilaktycznych nastawionych na stworzeniu warunków sprzyjających wspieraniu rodziny w jej prawidłowym funkcjonowaniu.

Natomiast zasadniczym celem działalności profilaktycznej jest zapobieganie negatywnym stanom rzeczy, zarówno tym, które dopiero mają zaistnieć, jak i tym, które w postaci załączkowej już istnieją. Działając w myśl zasady, że „lepiej zapobiegać niż leczyć”, powinno się promować działania profilaktyczne ukierunkowane na wspieranie rodzin niewydolnych w opiece nad dziećmi. Osiągnięcie tego wyzwania uzależnione jest więc od ścisłej współpracy pomiędzy instytucjami oraz od wypracowania sprawnego i efektywnego systemu działań wpływających na poprawę sytuacji dziecka i rodziny.

Tak rozumiany program może stanowić pełne, kompleksowe ujęcie systemu wsparcia dziecka i rodziny. Należy zauważyć, iż wdrażanie poszczególnych zadań uzależnione od możliwości organizacyjnych, finansowych i prawnych jego realizatorów. Program jest kontynuacją działań, które podejmowane są rzecz dzieci i ich rodziców na terenie miasta Wodzisławia Śląskiego od 2011 roku, czyli od momentu wejścia w życie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Wszelkie działania należy rozszerzyć o wprowadzoną w styczniu 2017 roku ustawę o wspieraniu kobiet w ciąży i rodziny „Za życiem”. Proponowane w zapisach ustawy formy pomocy wymuszać będą na gminie nowe rozwiązania i inicjatywy, dodatkowe zasoby kadrowe, koszty realizacji zadania. Obowiązkiem gminy będzie zatem zapewnienie dobrze zorganizowanego systemu wsparcia rodziny. By system ten nie był wadliwy niezbędne będzie zaangażowanie wszystkich instytucji zainteresowanych dobrem rodzin zamieszkujących na terenie Wodzisławia Śląskiego.